

ТАКОВА ПЛАТЕНА

МОРЕПЛАВАНЕТО Е ПОКАЗАТЕЛЪ
ЗА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАРОДА

ВЕСТНИКЪТЪ
Е БЕЗПЛАТЕНЪ

НАРОДИТЪ ИМАТЪ НУЖДА,
КАКТО ХОРАТА

406. Варна — Градската библиотека

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ДЪРЖАВА САМО СЪ АРМИЯ
ИМА ЕДИНЪ ЮМРУКЪ;
ДЪРЖАВА СЪ АРМИЯ
И ФЛОТЪ — ГИ ИМА ДВА!

ДВУСЪДЕМНИКЪ ЗА МОРСКА ПРОКЪРЪТА И ОБНОВА

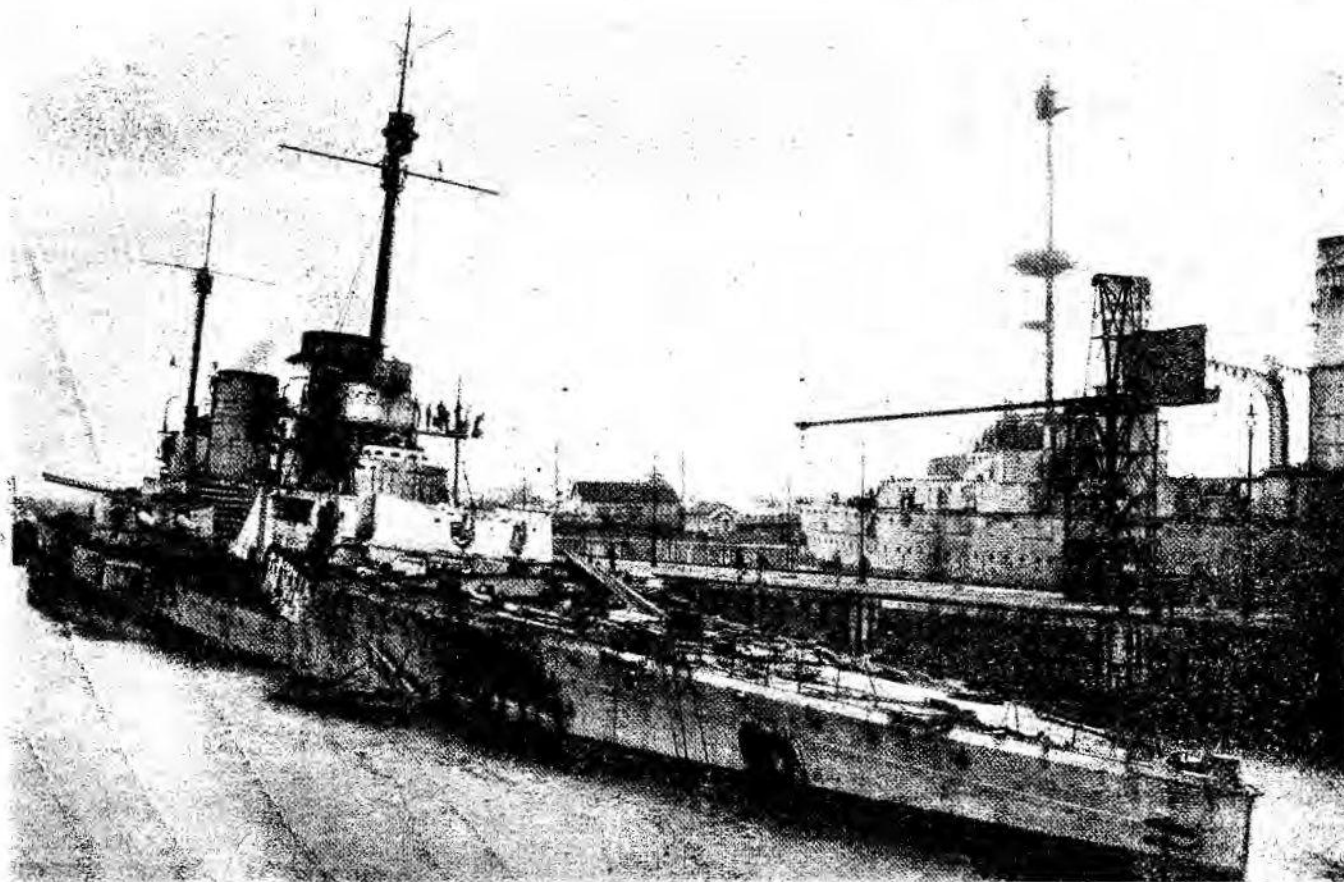
ДЪРЖАВОДИ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Година II.

Варна, 1. юни 1936 год.

Брой 42.

Не чакай да създавашъ флотъ когато те нападнатъ, защото не се копае
кладенецъ, когато ожеднѣешъ.

Нѣмскиятъ линейенъ кръстосвачъ „Зайдлицъ“ въ шлюза на Вилхелмсхафенъ, следъ завръщането си отъ морския бой при Скагеракъ (31 май 1916 год.). Въпрѣки полученитъ 21 пробойни отъ взривоветъ на голѣмокалибрени снаряди и единъ торпеденъ ударъ, отъ които въ кораба навлѣзло голѣмо количество вода, кръстосвача, благодарение своята конструкция и голѣма плавкостъ, успѣлъ да се прибере въ базата си и заседналъ въ шлюза. — На снимката личатъ пробойнитъ върху стенигъ и голѣмитъ разрушения отъ снаряднитъ взривове.

МОРЕТО И ДУНАВА СЪ
НЕИЗЧЕРПАЕМИ БОГАТСТВА

ДЪРЖАВА БЕЗЪ МОРЕ,
КАКЪТО БЕЗЪ ПРОЗОРЕЦЪ.

Морски речникъ

Шлюзъ.

Нивото на водата въ открититѣ морета, поради съществуващитѣ въ тѣхъ деинощни приливи и отливи постоянно се промѣня.

Това колебание на водната повърхност, затруднява влизането и излизане на корабитѣ въ и отъ пристанищата, въ които водата има постоянна височина.

За да се даде възможност, пристанищата да бждатъ посещавани презъ всѣко време отъ деинощитѣ, между тѣхъ и откритото море сж построени специални водни басейни наречени шлюзове.

Шлюза има видъ на продълговатъ четирижгъленъ коридоръ съ каменно дъно и странични стени и е преграденъ съ двойни напрѣчни желѣзни врати, посрѣдствомъ които се съобщава съ морето и пристанището. Вратитѣ сж подвижни. Дъното на шлюза е снабдено съ решетъчни отвърстия, които сж въ съобщение съ помпеното отводнително устройство.

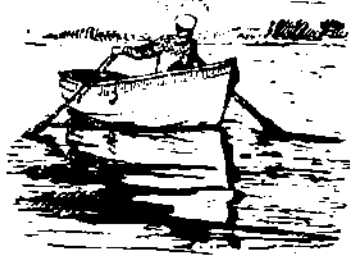
Посрѣдствомъ тѣхъ, съобразно съ нуждата шлюза се пълни съ вода или отводнява.

При излизане на корабъ отъ пристанището, постѣпва се така: Затварятъ се дветѣ врати на шлюза, следъ което въ него се напмпва или изсмуква вода до изравняване на нивото му съ това въ пристанището. Отваря се вратата откъмъ последното и кораба влиза въ шлюза. Следъ затваряне на пристанищната врата, повторно, чрезъ напмпване или отводняване се изравнява нивото съ това на морето, отваря се външната врата и кораба излиза изъ шлюза и се насочва по своя пѣтъ въ откритото море.

Сжщото въ обратенъ редъ се извършва при всѣко влизане на корабитѣ въ пристанището.

Пробойна.

Отвърстията, които се получаватъ по корабнитѣ стени или палуби следъ пробиване на бронята отъ артилерийскитѣ снаряди, наричатъ пробойни. Сжщо така и голѣмитѣ отвори получени отъ взриваването на торпедото.

Постѣпили статии

270. Операции на рѣчнитѣ флотилии
275. Базы за рѣчнитѣ флотилии.
278. Воднитѣ пѣтища като комуникационни линии.
280. Торпедото като срѣдство за брѣгова отбрана.
281. Надводни минни заградители въ чуждитѣ флоти.
282. Радиозастѣпникъ съ електроненъ осцилографъ.
286. Подводници.
287. Минни загради.
300. Морския пиратъ.
302. Бързоходнитѣ бойни кораби.
303. Бойеветѣ край брѣговетѣ на Белгия презъ есенята 1914 г.
305. Скагеракъ.
306. Действията на австроунгарския дунавски флотъ по нашето дунавско крайбрѣжие презъ войната 1915—18 год.
307. Използване на морската топлинна енергия.
308. Подводната война презъ 1914—18 година.
309. Противоподводнитѣ срѣдства презъ Свѣтовната война.
310. Развитие на военно-морското изкуство и техника въ периода отъ Руско-японската до Свѣтовната война.
311. Сведения за чуждитѣ флоти.
312. Поучителни стратегически операции въ древността.
313. Възпитание на морски навици въ чуждестраннитѣ флоти.
314. Парашутно торпедо.
315. Вѣтроходецъ.
316. Съвременното състояние на торпедото.
317. Двигатели съ вътрешно горение на новитѣ германски бойни кораби.
318. Военно-морско оръжие презъ Мировата война и следъ него.
319. Боятъ при Догеръ-банкъ на 24 януари 1915 год.
320. Крушението.
321. Да пазимъ нашитѣ брѣгове.

УДОБРЕНИ.

278, 280, 281, 282, 287, 305, 307, 311, 312, 314, 321.

НЕУДОБРЕНИ.

286, 300, 303.

НА ПРЕЦЕНКА.

270, 275, 302, 306, 308, 309, 310, 313, 315, 316, 317, 318, 319, 320.

ПОЩА

Редакцията благодари за следнитѣ постѣпили дарения:

1. Д-ръ Я. Нафталиевъ отъ гр. Провадия, сумата . . . 50 лева.
2. Д-ръ Л. Ивановъ отъ гр. Провадия, сумата . . . 40 лева.
3. Кирилъ Русевъ отъ гр. Ловечъ, сумата . . . 30 лева.
4. Инж. Ст. Марковъ отъ гр. София, сумата . . . 20 лева.
5. Константинъ Пожовъ отъ гр. София, сумата . . . 20 лева.
6. Иванъ Койновъ отъ гр. София, сумата . . . 20 лева.
7. Илия Ст. Бекчиевъ отъ гр. Провадия, сумата . . . 20 лева.
8. Г-ца Здравка Ламбова отъ гр. Провадия, сумата . . . 20 лева.
9. Аптека „Димитровъ“ въ гр. Провадия, сумата . . . 20 лева.
10. Георги Таневъ отъ гр. Ловечъ, сумата . . . 15 лева.
11. Борисъ Коларовъ отъ гр. Ловечъ, сумата . . . 15 лева.
12. Стефанъ Даневъ, отъ гр. Варна, сумата . . . 15 лева.

(Следва)

Въ отговоръ на постѣпилитѣ запитвания за цената на вестника и условията за получаването му, известяваме на изявилитѣ желание да се абониратъ, че вестника се изпраща **даромъ**, по възможностъ на всички, които желаятъ да го получаватъ, **безъ вноса за абонаментъ**; редакцията приема само дарения, които за въ бждеще ще се публикуватъ въ отдѣла Поща.

— Известяватъ се сътрудницитѣ да съобщаватъ автора и източника на преводнитѣ статии. Безъ тия данни статитѣ се считатъ нередовни и нѣма да бждатъ помѣствани въ вестника.

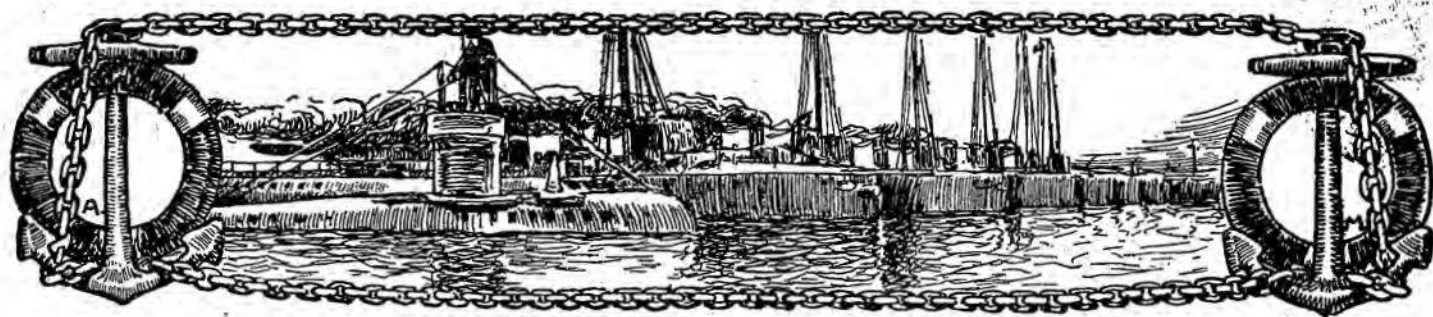
— Редакцията препорѣчва сътрудничество и съ снимки. Ония сътрудници които иматъ такива, свързани съ живота и историята на флота или съ морето, се умоляватъ да ги представятъ.

— Известява се на заинтересованитѣ, че всички излѣзли до сега броеве на „Морски Прегледъ“ сж изчерпани. Редакцията съжелява, че не може да удовлетвори молбитѣ имъ.

— Въ отговоръ на запитванията, съобщаваме, волнитѣ пожертвувания за вестника да се изпращатъ до началника на отдѣлението за Морската и Рѣчна полицейска служба—Варна.

— Редакцията благодари на всички постоянни и временни сътрудници, които сж изпратили снимки за помѣстване.

ВЕСТНИКЪТЪ Е БЕЗПЛАТЕНЪ

ДЕРЗАЙТЕ ЛОВЧАНЦИ!

Недавна въ Морската полицейска служба, наследница на бившия нашъ малък, но славенъ флотъ, се получи скромно дарение, изпратено отъ Ловчанския морски спортенъ легионъ.

Проникнати отъ силното чувство на родолюбие, младитѣ легионери предлагатъ събраната отъ тѣхъ сума, възлизаща на 1,500 лв. съ пожелание, да бжде използвана за засилване на морската ни отбрана.

Какво сж 1,500 лева за реализиране неотложната нужда отъ създаване на роденъ флотъ, необходимъ за отбраната на прибрѣжнитѣ води и отечественитѣ брѣгове?

Какво представлява тая скромна лепта, сравнявана поради своята нищожностъ съ капчицата вода въ безкрайния океанъ?

Може би едва една милионна частъ отъ то-

ва, което е необходимо за градежа и създаването на морската ни отбрана.

Обаче това скромно дарение, макаръ и да представлява на пръвъ погледъ твърде маловажно и обикновено събитие въ нашия всѣкидневенъ животъ, поради духовнитѣ подбуди и чистосърдечни вътрешни повеления, които сж заставили ентусиазиранитѣ младежи да бжде поднесено, безспорно е единъ трогателенъ актъ съ грамадна морална стойностъ.

То е дѣло на млади, разпалени и проникнати отъ свещенъ идеализъмъ творци, готови да пожертвуватъ всичко за осжществяване на поставената целъ и свѣтлия девизъ: „Къмъ морето и Дунава, завъзхода на Отечеството!“

То е резултатъ на избликнали нови стремежи и ценна за-ложба за бждеща все-

отдайна и преданна служба за осжществяване на морската идея и напредъка на Родината.

Тая благородна проява на младитѣ Ловчанци е първата искра, отъ която ще запламти буйниятъ огънь на родолюбие и саможертва, и ще се издигне високо ярко свѣтящия факелъ, за пожертвователностъ и обществено подпомагане усилията за изграждане на народната отбрана и запазване отечествената цѣлостъ.

Дерзайте Ловчанци!

Дано вашиятъ, достоенъ за подражание примѣръ бжде въ скоро време последванъ и отъ други млади сили които, застанали подъ знамето на нова морска България, закрачатъ дружно и бодро по пътя за осжществяване на роднитѣ идеали, минаващъ презъ широко отворената врата на Бѣлото море.

МОРСКА МИСЪЛ

Да пазимъ нашитѣ брѣгове.

Бързо влошаващото се напоследък международно положение застава всички държави, особено тѣзи въ Европа, да обърнатъ сериозно внимание на въпроса за своята национална отбрана. Ние виждаме съ каква изумителна бързина и трескавост малкитѣ и голѣми държави въ това отношение се надпреварватъ и гласуватъ огромни кредити, създаватъ специални държавни институти за национална отбрана съ неограничени пълномощия и нѣщо повече: изработватъ закони, съ които цѣлиятъ народъ, цѣлата държавна организация, още отъ мирно време се поставя въ пълно разположение на организацията за националната отбрана. Що се отнася до непосредственната материална подготовка за военно време, особено внимание се обръща за засилването на въздушнитѣ и морски флоти. Благодарение особенната ефикасностъ на тѣзи два вида оръжия и неограничената възможностъ за изненада и маневриране, които тѣ представляватъ, всички държави отдѣлятъ огромни сръдства за тѣхното крайно усъвършенствование и засилване. Откъслечнитѣ сведения, които идватъ чрезъ чуждестранния печатъ до насъ, могатъ да ни дадатъ само една съвършено повърхностна представа за това, което всички държави трѣскаво вършатъ за своята военна подготовка, специално по въздуха и по море.

А какво правимъ въ сжщото време ние? Хабимъ отъ години наредъ сили и сръдства за безплодни опити, ту въ една, ту въ друга посока, и ако по нѣкакъвъ начинъ сме съумѣли да образуваме „фондове“, употребяваме ги за прекалено голѣми и скъпоструващи постройки, които при сегашното финансово положение на страната, макаръ и да сж толкова „необходими“, се считатъ за премного разкошни и поглъщащи „луди пари“. Но, ние не мислимъ и не можемъ да мислимъ за война. При това, ние сме обвързани съ единъ, ма-

каръ и несправедливъ договоръ, който не ни позволява, подобно нашитѣ съседи да се въоръжаваме до жби, и който ние честно и почтенно спазваме. Но сжщиятъ този договоръ не може ни забрани да бранимъ нашитѣ граници противъ всѣкого, който би се опиталъ да ги насили. Нѣма договори, нѣма човѣшки и Божии закони, които да ни забраняватъ да мислимъ и се готвимъ за опазване на нашитѣ граници отъ каквито и да било посегателства. А кой може да ни гарантира, че когато бурята, която приближава, избухне, около нашитѣ граници ще бжде спокойно? И ако и други държави, като Швейцария и Холандия, които сж гарантирани отъ подобна евентуалностъ, днесъ сж сериозно загрижени и трескаво работятъ за своята отбрана, какво остава за насъ, съвсемъ незащитнитѣ и намиращи се въ една отъ най-неспокойнитѣ зони на Европа?

Явно е, че по-вече отъ всѣкога намъ се налага часъ по-скоро да разрешимъ въпроса за националната ни отбрана и запазване нашитѣ брѣгове. Отраденъ фактъ е, че не само сведущитѣ по военнитѣ дѣла люде и печатни издания, но дори и обикновенни граждани и ежедневния печатъ (това е такава рѣдкостъ у насъ) се показватъ загрижени и се замислятъ надъ този въпросъ. Но и тукъ има една едностранчивостъ, която, ако не се изостави, може да ни коштува твърде скъпо. Тази едностранчивостъ се изразява въ обстоятелството, че за обществото, пъкъ и за специалиститѣ, като чели не сжществува въпроса за отбраната брѣговетѣ ни.

Това, разбира се, не означава, че брѣговетѣ ни сж вече осигурени въ своята отбрана. Съвсемъ не! Отъ единиятъ до другиятъ си край нашитѣ брѣгове, въ продължение на десетки и стотици километри сж абсолютно незащитни. А всѣки, и най-несведущиятъ, може да си представи какво означава това.

Тази едностранчивостъ трѣбва часъ по-скоро да изчезне! Ние трѣбва постоянно да мислимъ и непрекъснато да работимъ за създаване и усъвършенствование на една ефикасна отбрана на нашитѣ брѣгове и териториални води. А това може да се постигне само, ако покрай всичко друго, ние имаме на вода единъ макаръ и малък, но снабденъ съ най-необходимото и добре подготвенъ флотъ. И нека бждемъ сигурни, че единъ такъвъ флотъ ще бжде достатъчна гаранция за нашето осигуряване отъ нашествията по вода. И, ако всички се радваме на засилващото българско корабоплаване, ако всички широко се ползуваме отъ неизчерпаемитѣ блага, които морето така щедро ни дава, толкова повече трѣбва всички, не само да съчувствуваме, но да се проникнемъ искрено и да работимъ упорито за създаването на единъ боенъ флотъ, който би билъ поне до нѣкъде достатъченъ, за да ни запази всички тѣзи блага и изгоди. Ние, които толкова обичаме да подражаваме чуждото, трѣбва тъкмо въ тази областъ да проявимъ това си „качество“, за да може то, поне веднажъ, да донесе на народа ни и държавата истински положителни резултати.

Съзнавайки въ това отношение своя свещенъ дългъ, младитѣ технически сили на нашата страна — възпитанницитѣ на Морскитѣ специални школи при бившия флотъ на Негово Величество, оформени и закалени на морето и роднитѣ брѣгове, надаватъ решителенъ зовъ за събуждане общественото мнение къмъ създаване на широко народно движение въ полза на идеята за засилване и усъвършенствование отбраната на нашитѣ брѣгове и изграждането на малък, дееспособенъ боенъ флотъ, истински бранителъ на воднитѣ ни граници.

Христо Кършовски

Председател на съюза „Морски Техникъ“

Седмица на морето.

По инициативата на млади и ентузиазирани дейци на съюза „Морски техникъ“, отъ 25 до 31 май въ София бѣ устроена седмица на морето, презъ която се изнесоха чрезъ радио София редица беседи, третиращи морскитѣ въпроси. Устроени бѣха сжщо по витринитѣ на голѣ-

митѣ столични сгради и малки изложби на образци отъ кораби, лодки и всички печатни издания, свързани съ морето и флота.

Тоя благороденъ и навремененъ починъ на възпитанницитѣ отъ Морскитѣ специални школи е достоенъ за похвала, и ние се надѣваме, че

въ близко бждеще, при общитѣ усилия и на други сродни организации, ще бжде устроена пълна и всестранна седмица на морето, която действително ще запознае обществото съ развитието, напредъка и целитѣ на родното корабоплаване и морячество.

ВЕНФ-МОРСКА ИСТОРИЯ

СКАГЕРАКЪ.

На 31 май се навършват 20 години от знаменитото морско сражение при Скагеракъ.

Описанието на това грандиозно състълкновение между двете могъщи бойни флоти на Англия и Германия, зае първо място в морската литература следъ Свѣтовната война, като поуки отъ него още продължават да се иматъ предвидъ при строежа, въоръжението и предназначението на бойните кораби на морските държави.

Въ тоя единственъ въ историята голѣмъ морски бой, въ който влѣзоха въ действие и бѣха изпитани всички модерни средства за борба на море, взеха участие многобройни бойни ескадри. Резултата отъ сражението показва голѣмата устойчивостъ и бойни качества на нѣмските кораби, които, въпреки унищожителния противниковъ артилерийски огънь и полученитъ многобройни снарядни попадения, сполучиха да се завърнатъ въ отдалеченитъ на повече отъ 400 километра отъ бойното поле свои бази.

Това морско сражение подчерта предпазливостта, въздържането и предвидливостта на британския главнокомандующъ, адмиралъ Джелико за запазване състава и силитъ на английския флотъ, на който, отъ стратегически съображения се възлагаше първостепенно значение и роля на решающъ факторъ за запазване престижа на Англия предъ нейнитъ съюзници и при начертаване съдбинитъ на победенитъ държави.

Тоя морски бой показва още и голѣмото разрушително действие на нѣмскитъ снаряди, имащи значително по-малкъ калибъръ отъ английскитъ, а най-главното, отбелязва запазването въ тайна действителнитъ бойни и мореходни качества на корабитъ, които, въпреки официалнитъ данни, помѣстени въ общоизвестнитъ годишни книжки за състоянието на свѣтовнитъ флоти, развиха по-голѣма скоростъ и показаха по-голѣма мощъ и издържливостъ.

На 30 май 1916 год. всички кораби отъ нѣмския боенъ флотъ се съсредоточили въ залива Иаде предъ Вилхелсхафенъ, германска морска база въ Северното море. Нѣмското морско главнокомандване издало въ сѣщиятъ день следната оперативна заповѣдъ:

Заранъта на 31 май 1916 г., вице-адмирала Хиперъ да се насочи съ корабитъ стъ първа и втора разуз-

навателна групи къмъ норвежкитъ брѣгове и да кръстосва предъ тяхъ съ целъ, да привлѣче единични противникови, ескадри съ които да завърже бой и подведе къмъ нѣмскитъ главни сили, които на 1 юни 5 часа заранъта ще се намиратъ на 45 мили южно отъ Линдеснесъ (норвежкия брѣгъ).

Това масово събиране на германскитъ бойни сили не останало тайна за британското адмиралтейство, което, благодарение на отлично организираното разузнаване е било известявано своевременно за всѣко передвижване и намѣрение на нѣмския флотъ.

Още на 30 май 18 ч. 30 м., английското адмиралтейство е било предизвестено за предстоящата операция на германския боенъ флотъ и затова издало заповѣдъ, всички британски бойни сили, по възможностъ веднага да напуснатъ базитъ и заематъ очаквателно положение въ определено сборно мѣсто въ Северното море.

На 31 май двете флоти се намирали въ движение къмъ Скагеракъ. Сѣщиятъ день къмъ 15 часа 15 м. неочаквано двата противника се открили и завързали сражение, познато въ историята като морския бой при Скагеракъ или Ютландския бой.

Това знаменито морско сражение обхваща четири фази: Влизане въ съприкосновение и бой на преднитъ охранителни двубоя на главнитъ сили до настѣпване на тъмнината; действията презъ нощта на 31 май; и събитията на 1 юни заранъта.

Следъ взаимното си откриване, въ 16 часа и 48 мин. се завързалъ бой между петтѣхъ нѣмски линейни кръстосвачи, командвани отъ адмиралъ Хиперъ: „Лютцовъ“, „Зайдлицъ“, „Дерфлингеръ“, „Молтке“ и „Фонъ деръ Танъ“ и шесттѣхъ английски линейни кръстосвачи на адмиралъ Бити: „Lion“, „Tiger“, „Princess Royal“, „Queen Mary“, „Indefatigable“ и „New Zealand“. Въ 17 ч. 10 м. влиза въ сражение и V-та ескадра най-нови, най-мощни и бързоходни английски линейни кораби: „Barham“, „Valiant“, „Warspite“ и „Malaya“. Двете сражаващи се групи кораби се движели на паралелни курсове на югоистокъ къмъ главнитъ нѣмски сили, къмъ които адмиралъ Хиперъ искусно подвелъ британската предна охрана.

Въпреки своята малочисленностъ, 5:10, нѣмскитъ линейни кръстосвачи сполучили да потопятъ два английски: „Queen Mary“ и „Indefatigable“.

Къмъ 17 ч. 30 м. влѣзли въ сражение челнитъ кораби на нѣмскитъ главни сили. Английскитъ ескадри се отгѣлили на северъ и на свой редъ подвели преследващиятъ ги германски флотъ къмъ главното британско ядро.

Втората фаза отъ боя при Скагеракъ се отличава съ множеството сложни передвижвания, престроявания, бойни обръщания и отхождания отъ сражението, а така сѣщо и съ произвеждането на масови торпедни атаки и прилагане на димнитъ завеси.

Въ главния бой взели участие следния брой кораби:

Типове бойни кораби	Английски	Германски
Линейни кораби	28	16
Линейни кораби старъ типъ	—	6
Линейни кръстосвачи	9	5
Бронирани кръстосвачи	8	—
Леки кръстосвачи	26	11
Флотиловодачи	5	—
Изстрѣбители и торпедон.	72	72
Минни заградители	1	—
Самолетоносачи	1	1
Всичко	150	110

Голѣмитъ бойни еденици притежавали общо следния брой голѣмокалибрени оръдия:

Калибъръ на оръдията	Броя на оръдията	
	Английски	Германски
380 мм.	48	—
356 мм.	10	—
343 мм.	142	—
305 мм.	144	144
280 мм.	—	124
Всичко	344	268

Тежестта на единъ залпъ гранати, изстрелянъ отъ оръдията на 38 нѣмски кораби (съ лекиятъ кръстосвачи, безъ торпедоносцитъ) се равнявала на 85,844 кгг., срещу които англича-

нитъ отговаряли съ залпа на своите 71 кораба (сжщо безъ торпедоносците) съ 201,096 кг. желѣзо.

Подведена умѣло подъ ударитъ на британскитъ главни сили, главата на нѣмската колона била обхваната и стѣгната като въ желѣзна скоба.

На полесражението духътъ почти западенъ вѣтъръ, който подгонвалъ димътъ и пушека отъ орждията на нѣмскитъ кораби къмъ страната на противника, изгубващъ се почти отъ видимостъ въ настѣпващиятъ сдрачъ. Германската колона ясно се очертавала на освѣтления отъ заходящото слънце западенъ хоризонтъ. Главата на нѣмската бойна линия била почти обкръжена и застрашена. Обстановката била твърде неблагоприятна за нѣмцитъ.

За изкубване отъ това тежко положение, командующиятъ нѣмскитъ сили, адмиралъ Шееръ, далъ заповѣдъ торпедоноснитъ флотилии да се впуснатъ стремително въ атака и образуватъ димна завеса. На флотоводачния корабъ „Фридрихъ деръ Гроссе“ се извилъ сигналъ: „Бойно обръщане на дѣсно и кржгомъ на 180° до въстановяване строй върволица!“

Атаката на нѣмскитъ торпедоносни флотилии имала по-вече мораленъ успѣхъ. Създавайки гжста димна завеса, торпедоносцитъ прикрили оттеглянето на главнитъ сили, които направили благополучно боенъ отходъ отъ противника и се отдалечили на западъ.

Изкубвайки се отъ смъртната примка на английския флотъ, германскитъ сили получили свобода на действие.

Преценявайки създалото се положение, адмиралъ Шееръ дошелъ до заключение, че ако английскитъ бойни сили биха свърнали на югъ (кое то въ действителностъ било извършено), пжтя на оттегляне на германския флотъ къмъ Хелголандъ ще бжде отръзанъ и нѣмскитъ бойни сили окончателно унищожени. Германския флотоводецъ решилъ, че за излизане отъ това положение има само единъ изходъ: Да се насочи наново къмъ противника и хвърли въ атака всички торпедоносни сили.

Ако атаката успѣе, да отдалечи против-

ника къмъ свѣтлата частъ на хоризонта, да получи по такъвъ начинъ преимущество по отношение освѣтлението, а най-главното, да спечели пространство за отходъ отъ врага и подъ прикритието на тъмнината да се прибере до разсъмване въ базата си.

Споредъ английски източници, адмиралъ Шееръ се насочилъ къмъ изтокъ съ едничката целъ, да мине незабелязано задъ тилътъ на британската бойна линия и даде помощъ на потъващиятъ нѣмски лекъ кръстосвачъ „Визбаденъ“. Освенъ това, заемайки източно положение, германския флотъ би получилъ преимущество и следъ всѣка торпедна атака на германскитъ торпедоносни флотилии, британския флотъ би се отклонявалъ все по-вече отъ линията на оттегляне на нѣмскитъ бойни сили къмъ Хорнсъ рифъ.

Обаче, отправяйки се къмъ изтокъ, германския флотъ се насочилъ точно въ центъра на джгата, образувана отъ линията на британскитъ сили, и наново билъ обхванатъ и подложенъ на съсредоточенъ и силенъ артилерийски огънь.

Отъ 20 ч. 14 м. до 20 часа 20 м. огнѣтъ по главата на нѣмската бойна линия билъ най-ожесточенъ. Отъ британскитъ кораби нищо друго не се забелязвало освенъ огнѣтъ отъ гърмящитъ орждия.

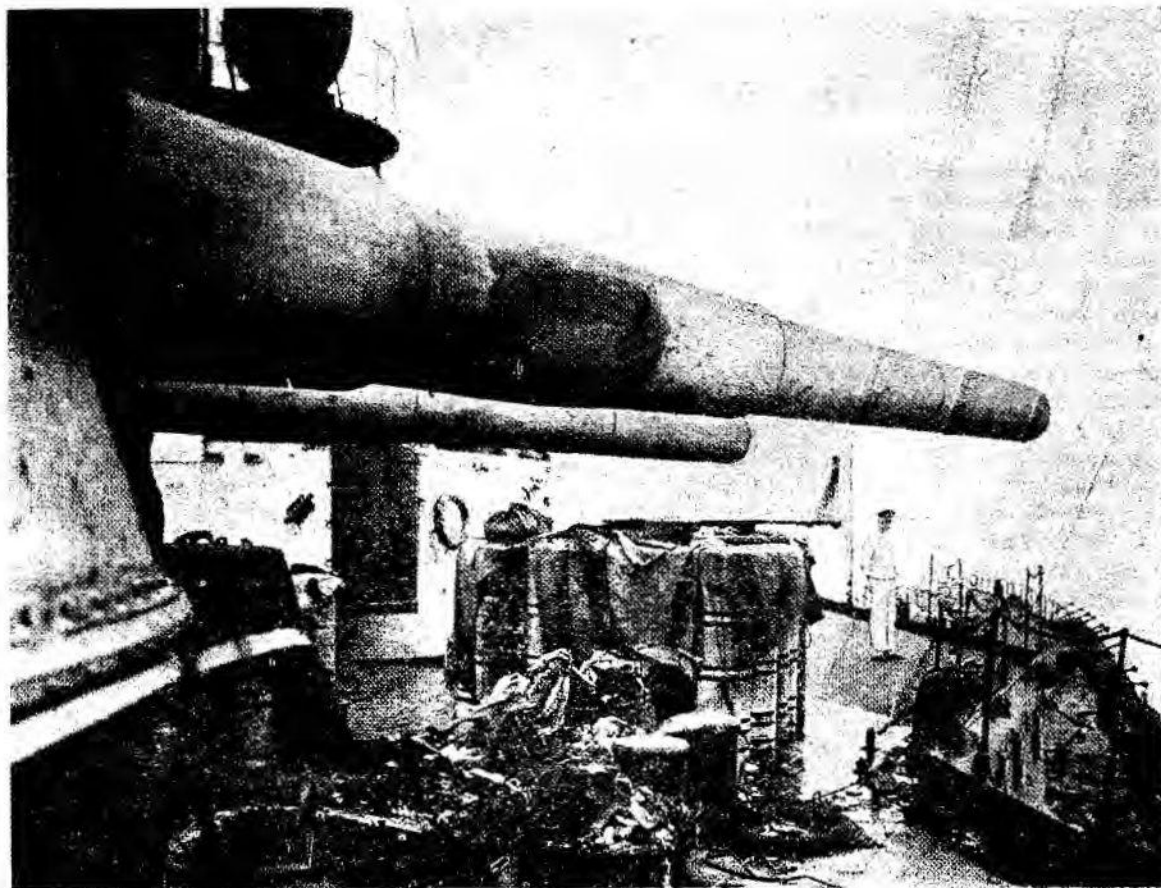
За да се изкубне наново отъ тоя

смъртоносенъ обхватъ, адмиралъ Шееръ подалъ знаменитиятъ въ историята сигналъ: „Линейнитъ кръстосвачи плътно къмъ врага!“ („Ran an den Feind!“) означаващъ: приближаване, атакуване, таранене на противника. Сжщевременно торпедоноснитъ флотилии получили заповѣдъ да се приближатъ колкото е възможно по-вече до врага и произведътъ масови торпедни атаки, подъ закрилата на които нѣмскиятъ флотъ да извърши третото бойно обръщане и отходъ отъ противника.

За изпълнение сигнала „Ran an den Feind!“ (плътно къмъ врага) нѣмскитъ линейни кръстосвачи, въпрѣки полученитъ презъ време на боятъ сериозни повреждения, съ плъденъ ходъ се насочили къмъ противниковата бойна линия и се впуснали въ „смъртоносна атака“ („death rid“).

Нѣмцитъ имали основание да назовѣтъ своята отчаена маневра „смъртоносна атака“, защото разстоянието до противника било едва 7,000 метра и линейнитъ кръстосвачи били обсипвани съ разнокалибрени снаряди отъ концентрираниятъ огънь почти на цѣлата британска бойна линия.

Двата челни кораба пострадали най-много отъ огнѣтъ на противника. На „Дерфлингеръ“ били повредени и извадени отъ строя всички 150 мм. орждия, а единъ 380 мм. снарядъ открилъ покрива на четвъртата орждейна кула, повредилъ едното орж-

Линейния кръстосвачъ „Зайдлици“ следъ скагерския бой—На снимката се вижда огнѣтото орждия следствие взрива на 380 мм. снарядъ.

дие и възпламенил барутните заряди въ кулата и подносвачното отделение. Зарядите, без да детонират, със шум започнали да горят. Пламъци обгърнали кулата и покрили кораба със задушливи газове. От обслугата на кулата, с изключение само на един, изгорели въ пламъците 75 души. Пламъците и гъстите черен дим, като два мрачни, погребални факела се издигали високо върху кърмата на немския кръстосвач.

Към 20 ч. 20 м. немските кръстосвачи били принудени да изменят посоката на движение и се отдалечат от противника.

Предвождани от леки кръстосвачи, четири флотилии торпедоносци се хвърлили въ торпедна атака, обаче от изстреляните общо 22 торпеда, въ целта не попаднало нито едно, тъй като осветлението и тихото море благоприятствували на англичаните, навреме да забележат следите от приближаващите британската бойна линия торпеда, и за избягване опасността, да се отклонят на лъво.

Лишена от материален, немската торпедна атака имала морален и психологически успех, като заставила британските бойни кораби да отменят стрелбата по немската бойна линия, и отклонявайки се на лъво, да увеличат разстоянието и изгубят благоприятното положение и съприкосновението си съ противника.

Поставените гъсти димни завеси, скрили от поглед корабите на адми-

рал Шеера, който за втори път се изскубнал от смъртоносните нокти на британския флот.

От 21 ч. 18 м. до 22 часа 10 м. двете флоти маневрирали изъ бойното поле и на няколко пъти завързвали кратък бой, като съ настъпване на нощта се изгубили от видимост. Към 22 ч. 30 м. и двете флоти се престоили за нощен поход и легнали на почти паралелни посоки на движение към германските брегове.

Състоянието на сражаващите се флоти следъ дневния бой било следното:

До 22 ч. 30 м. на 31 май 1916 год. английския флот имал следните загуби:

1. Потопени кораби: Линейните кръстосвачи „Queen Mary“, „Indefatigable“ и „Invincible“; бронираните кръстосвачи „Defence“; изтребители: „Nestor“, „Nomad“ и „Shark“.

2. Извадени от строя: Линейния кораб „Warspite“, който бил принуден да се отправи за базата Розайт, бронираните кръстосвачи „Warrior“; изтребители: „Acasta“, „Onslow“ и „Defender“.

3. Получили тежки поражения: 2 линейни кръстосвача и 4 линейни кораба.

Изобщо, боеспособността на британските кораби била запазена и те всеки миг били въ състояние да подновят сражението.

Немците, въпреки неблагоприятното си положение и малочисленост

изгубили въ дневния бой само леките кръстосвачи „Визбаден“ и 4 торпедоносца. Обаче линейните кръстосвачи на адмирал Хипера значително пострадали и три от тях: „Лютцов“, „Дерфлингер“ и „Зайдлиц“, не били въ състояние да подновят боя.

„Лютцов“ получил повече от 24 попадения и не бил въ състояние да се държи въ строя. Съ малък ход той следвал задъ немския флот. Повечето от оржедините кули на трите кръстосвача били повредени и не могли да подновят стрелбата. Останалите кораби от немския боев флот получили незначителни повреди, които не пръчели за подновяване на борбата.

От 23 ч. 30 м. на 31 май до 1 ч. 45 м. на 1 юни, германския флот прескъл походната линия на британските сили и се намирал въ лъво от английския флот и въ близост на Хорнсъ-рифъ.

Въ момента на пресичането произлезли ожесточени кратковременни схватки, сблъсквания и редица торпедни атаки, произведени от британските торпедни сили, въ резултат на които през нощта били потопени следните кораби:

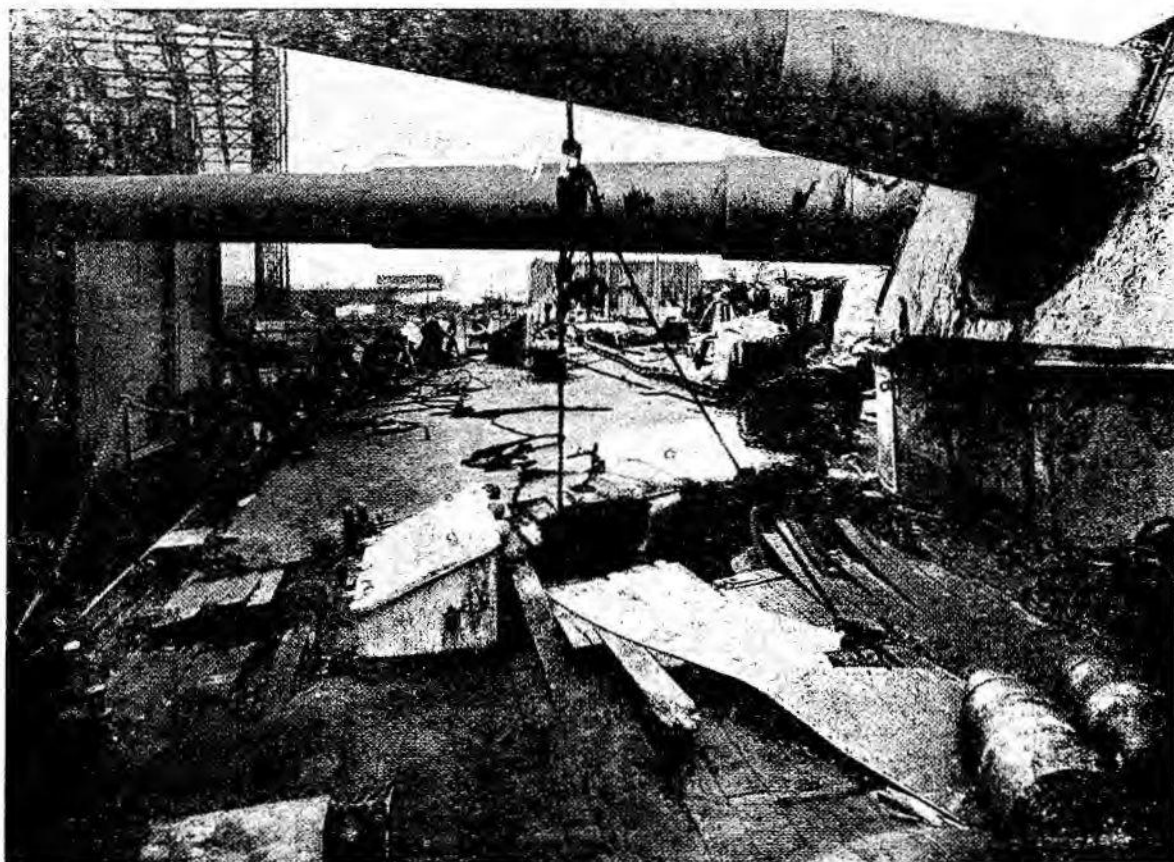
Английски: бронираните кръстосвачи „Black Prince“ и „Warrior“ и 5 изтребителя;

Германски: линейния кораб „Померн“, линейния кръстосвач „Лютцов“ (потопен от собствената обслуга); леките кръстосвачи „Росток“, „Фрауенлоб“ и „Елбинг“ (извадени от строя следствие сблъскването с линейния кораб „Позен“ и потопен от самите германци).

Зората на 1 юни сварила германския флот въ свои води и задъ прикритието от минните загради.

Срещата на двете мощни флоти на 31 май 1916 год. била неочаквана за немците. Английският флот изгубил много ценно време въ предвиждане и престоиване, като едва въ края на деня започнал сражението.

Действията на адмирал Джелико били стъснявани от твърде прекаленото предпазване от действията на немските торпедоносци, страхът от появата на подводници и мисълта

Линейният кораб „Гросер Корфюрст“ следъ боя при Скагерак—На снимката личи пробива на горния подъ от единъ 380 мм. снарядъ.

за подвеждане към полета осеяни съ заградни мини.

Британския главнокомандующ не рискувал и затова позволил нѣмския флотъ съ малки загуби да се изскубне отъ твърде неблагоприятната обстановка и подъ прикритието на нощната тъмнина, да се прибере заранѣта на 1 юни въ своитѣ бази.

Като се прегледатъ даннитѣ относно броя на бойнитѣ кораби, въоръжението, артилерийската стрелба, пораженията и загубитѣ и отъ дветѣ страни, проличава, че въ това грандиозно стълкновение, победата е клоняла по-вече къмъ германцитѣ.

За отбелязване е техническото превъзходство, което притежавали нѣмскитѣ кораби. Въпрѣки множеството гранатни удари които получили германскитѣ линейни кръстосвачи („Лютцовъ“—24, „Зайдлицъ“—21, „Дерфлингеръ“—17) всички, съ изключение на „Лютцовъ“ останали въ строя.

За смѣтка калибѣра на оржидята (не по-голѣмъ отъ 305 мм.) и скоростта на нѣмскитѣ кораби, последнитѣ притежавали по-дебела бронировка, по-сполучливо разпредѣление и по-голѣма живавостъ, устойчивост и плавкостъ.

Отъ дулата на голѣмокалибрениѣ оржидия презъ време на сражението сѣ излетяли следния брой гранати:

Калибѣръ на оржидята въ мм.	Брой на изстрелянитѣ гранати	
	Английски	Германски
380	1239	—
356	42	—
343	1533	—
305	1784	2424
280	—	1173
Всичко.	4598	3597
Сполучени попадения	100	120
%	2.17	3.33

Английскитѣ голѣми бойни единици изстреляли 2,758 тона желѣзо, а германскитѣ кораби — 1428.

Числото и общия тонажъ на потопенитѣ кораби въ боятъ при Скагеракъ е отбелязанъ въ следващата таблица:

Видове кораби	Английски		Германски	
	Нолко единици	Общъ тонажъ	Нолко единици	Общъ тонажъ
Лин. кораби	—	—	1	13200
Лин. кръстосв.	3	69790	1	26600
Брон. кръст.	3	41920	—	—
Леки кръст.	—	—	4	17070
Изстрѣбит. и торпедоносци	8	8533	5	3264
Всичко .	14	120153	11	60134

Отъ таблицата се вижда, че тонажа на потопенитѣ английски кораби е два пѣти по-голѣмъ отъ тоя на загиналитѣ нѣмски бойни единици.

Числото на убититѣ и ранени лични състави на дветѣ флоти е означено въ следващата таблица:

	Убити	Ранени	Пленени	Всичко
Англичани	6097	510	177	6784
Германци	2545	494	—	3039
Всичко .	8642	1004	177	9823

Въ голѣмиятъ брой на убититѣ влизатъ и загиналитѣ при бързото потъване на корабитѣ. При взриваването на английския линейенъ кръстосвачъ „Queen Mary“ потънала цѣлата му обслуга, състояща се отъ 1263 души; при загиването на „Indefatigable“ намѣрили смъртта си 1077 човѣка; при потопяването на „Nivincible“—1026; „Defence“,—903; „Black Prince“—857; флотиловодача „Tirpitz“—185.

Малкиятъ брой на загиналитѣ германски моряци се дължи на обстоятелството, че по-вечето отъ корабитѣ сѣ били потопявани отъ самитѣ нѣмци, следъ спасяване на обслугитѣ имъ, каквото е случая съ линейния кръстосвачъ „Лютцовъ“, който има само 111 души убити, лекия кръстосвачъ „Ростокъ“—14 човѣка и „Елбигнъ“ само 4 души убити. Съ „Помернъ“ загинали 840; съ „Визбаденъ“ 570 и съ „Фраденлобъ“—342 души.

Боятъ при Скагерагъ подчерта, че морскитѣ сражения сѣ краткотрайни, ожесточени, кръвопролитни и сѣ бърза развързка. За това свидетелствуватъ голѣмото число убити и значителния брой потопени кораби. Това сражение показва, че бронировката, сполучливото разпредѣление на кораба и нововъведенията на техниката, всѣкога ще бждатъ главната основа за осигуряване устойчивостта и боеспособността на морскитѣ бойни единици.

Куюджуклиевъ.

ПОУЧИТЕЛНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ОПЕРАЦИИ ВЪ ДРЕВНОСТЪТА

Въ продължителнитѣ войни между Спарта, имаща за съюзници перситѣ и Сиракуза, и Атина (395—386 г. пр. Хр.), спартанския флотъ получилъ задачата да прекъсне морския подвозъ на хранителни припаси за атинянитѣ, които лишени отъ своитѣ жизнени източници да бждатъ заставени да сключатъ миръ.

Спартанския науархъ (адмиралъ) Антиакидасъ е трѣбвало да действа срещу превъзходящиятъ атински флотъ, състоящъ се отъ три ескадри: най-голѣмата, имаща 32 бойни кораба, кръстосвала около Хелеспонтъ и блокирала намиращитѣ се въ Абидосъ 25 спартански кораба; втора ескадра отъ 8 кораба стояла при Босфора, а третата, също отъ 8 бойни единици се намирала предъ Дарданелитѣ.

Задачата на спартанския флотъ-водецъ била трудно изпълнима. Въпрѣки това обаче, чрезъ хитростъ и умѣние, спартанския флотъ успѣлъ презъ една тъмна нощъ, незабелязано да излѣзе отъ Абидосъ и хвърляйки котва въ отдалеченъ и затънтенъ заливъ въ Архипелага, да подмами блокиращия атински флотъ въ Мраморно море. Следъ тая стратегическа операция, подпомогната отъ нарочно разпространенитѣ слухове за появяването на спартанския флотъ въ Мраморно море, Антиакидасъ се завърналъ и хвърлилъ котва въ Абидосъ.

Стоящата предъ Дарданелитѣ атинска ескадра, която потеглила да се съедини съ главнитѣ сили въ Мраморно море, била настигната и пленена отъ 12 спартански кораба.

Съюзениятъ флотъ, състоящъ се отъ 80 бойни единици, успѣлъ да се съсредоточи на време предъ изходите на Хелеспонтъ и блокиралъ напълно Атина. Намиращитѣ се затворени въ Мраморно море атински кораби не сѣ имали възможность да излѣзатъ презъ Дарданелитѣ и да разкъсатъ блокадата; тѣ изпаднали въ сѣщото положение, каквото е ималъ затворениятъ преди стратегическото движение спартански флотъ въ Абидосъ.

Лишена отъ финансови възможности, Атина не е могла да построи другъ флотъ и се принудила да сключи неизгоденъ миръ.

Това стратегическо предаиване на спартанския флотъ, съпроводено съ добре организирано разпространение на слухове за предстоящи действия въ предварително избрани водни райони, коренно промѣнило положението на дветѣ враждуващи флоти, като осигурило превъзходство и свобода на действие на съюзнитѣ ескадри.

Изъ „Марине Фундаза“ Куюджуклиевъ.

МОРСКИ ВЕСТИ

ИЗПОЛЗВАНЕ МОРСКАТА ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ.

Недавна чуждият печатъ съобщава, че француският ученъ Жоржъ Клодъ е преустановилъ направенитъ въ близостъ на Рио-де-Жанейро, върху плаващата централа—кораба „Тунисъ“ опити, относно използване топлинната енергия на морската вода за индустриални цели. Въпреки голѣмитъ трудности за използване въ широкъ мащабъ добитата енергия, интересно е да се знае принципътъ за нейното, макаръ и опитно получаване.

Знайно е, че въ тропическитъ морета горнитъ водни пластове иматъ почти постоянна температура презъ цѣлата година, около 28°C, а топлината на водата въ голѣмитъ дълбочини, е 4°C. Тая разлика въ температуритъ, теоритически е почти еднаква съ топлинната разлика между парата въ парния котелъ и охладителя въ всѣка парна машина.

Известно е сжщо, че температурата на кипенито на течноститъ е толкова по-ниска, колкото по-ниско е атмосферното налягане. Използвайки тоя принципъ, Жоржъ Клодъ, съ съоръжената на кораба „Тунисъ“ специална инсталация е можалъ съ леснина да получи достатъчна пара.

Въ едри щрихи съоръжението има следното устройство и действие: Въ голѣмъ, съ дебел ламаринени стени сждъ, посрѣдствомъ въздушни помпи се поддържа необходимиятъ вакуумъ и се изпраща вода отъ повърхността на морето. Следствие разрѣдената атмосфера, водата лесно се изпарява и получената пара действа върху лопаткитъ на парната турбина, като я привежда въ движение, а посрѣдствомъ нея и прикачената динамомашина за получаване електрическа енергия. Изработената пара се изпраща въ охладителя, кждето се охлажда съ водата взета посрѣдствомъ специална помпа отъ голѣма дълбочина (при последнитъ опити, отъ 700 метра подъ морското равнище). Францускиятъ ученъ се надѣвалъ да получи посрѣдствомъ своята инсталация, резултати приложими въ индустрията, но изглежда, че неговитъ надежди не се оправдали. Като се отстранятъ техническитъ трудности, възможно е въ близко бъдаще, съ използване топлинната разлика на воднитъ пластове въ тропическитъ морета, да се получи неизчерпаемъ, икономиченъ и голѣмъ източникъ на енергия.

Ст. Славчевъ

ПАРАШУТНО ТОРПЕДО

Напоследъкъ английската преса съобщава, че въ италианския флотъ били направени редица опити за изстрелване на торпеда отъ голѣма височина.

За целта е било предположено, че торпедоносния самолетъ прелита надъ пристанище или котвена стоянка, гдето се намирили сгрупирани и стоящи на котва множество бойни кораби. Илвайки надъ тѣхъ, самолета отъ височина 3,000 метра е пушалъ торпедо снабдено съ парашутъ, което падало всрѣдъ корабитъ.

При докосване на водната повърхност, парашута автоматически се освобождавалъ, машинитъ започвали да се движатъ и торпедото, което имало вертикалното кърмилло поставено плътно на стена, започвало да се движи и описва редица кржгове, до като се удари въ нѣкой отъ корабитъ.

Какви резултати сж достигнати съ направенитъ опити, не е известно.

Като се вземе обаче, подъ внимание, че сжществувашитъ сега парашути сж разчетени да спускатъ тежести най-много отъ 120—150 кгр., изпъква въпроса, възможно ли е тѣ да издържатъ торпеда имащи минимална тежестъ 1,000 кгр.? Отъ друга страна, торпедото съ ограничени размѣри и тежестъ, не би имало необходимото разрушително действие и мораленъ ефектъ.

К.

— Движението на корабитъ въ десеттѣхъ най-голѣми пристанища въ Свѣта презъ последнитъ две години изразено въ хиляди тонове, е следното:

	1935 г.	1934 г.
Ню-Йоркъ	26554	25181
Лондонъ	21826	21714
Антверпенъ	18734	17454
Хамбургъ	18418	18484
Ротердамъ	18040	17974
Шангхай	17417	17828
Кобе	16752	15649
Марсилия	15356	15291
Ливерпулъ	13980	14077
Лисабонъ	12219	12538

— На 17 януари е започналъ своята служба новия италиански кръстосвачъ „Евгенио ди Савоя“. Има данни: водоизмѣстване 7191 тона, скоростъ 36.5 до 39 мили; въоръжение 8—152 мм., 6—100 мм. и 8—37 мм. орждия, 6 торпедни трѣби.

— Японскиятъ бюджетъ на флота за 1936/37 възлиза на 551,856,000 иени (530 мил. за 1935), отъ които за постройка на нови кораби сж предвидени 265 милиона, а за морскитъ въздушни сили 32,400,000 иени.

— Къмъ 15 януари, началника на адмиралния щабъ, адмиралъ принцъ Фушими е направилъ прегледъ на морската база Йокосука въ залива на Токио. Въ парада сж взели участие 7,000 моряка и 20 самолета.

— На 10 януари сж свикани новобранцитъ: 4,000 души въ Йокосука, 300 въ Засебо и 3,600 моряци въ Куре.

— Учебната ескадра, състояща се отъ кръстосвачитъ „Иакумо“ и „Иавате“, до края на май ще кръстосва около отечественитъ води и презъ юни ще предприеме околосвѣтско лѣтуване презъ Хавайскитъ острови, Панамския каналъ, за Ню-Йоркъ и другитъ американски пристанища. На кръстосвачитъ се обучаватъ 200 морски, 40 технически и 60 отъ друга специалностъ кадети. Презъ 1934 год. учебната ескадра е посетила Европа, а миналата година Австралия.

— Поради итало-абисинската война и натегнатитъ отношения въ Срѣдиземноморския басейнъ, полгатъ се голѣми грижи и усилия за стѣмняване и подобрене базитъ и упорнитъ пунктове въ Източна Африка и Срѣдиземно море.

Пристанището Масауа е разширено и пригодно за бързото разтоварване на войски и всѣкакъвъ видъ припаси. Взети сж мѣрки за укрепяване и защитата му противъ нападенията откъмъ морето.

Пристанището Триполи е вдѣлбано и позволява влизането и заставане на пристанищната стена на кораби съ газене 9.50 метра.

Въ източната частъ на колонията Либия, въ близостъ на египетската граница е започнато разширението на пристанището Тобрукъ. Освенъ това, започнато е укрепяването на всички острови въ Додеканеза, кждето главния упоренъ пунктъ се счита естественото пристанище Порто Лаго на островъ Леросъ.

Югославия има два торпедни катера: „Четникъ“ и „Ускокъ“, построени въ 1927 г. Водоизмѣстване 15 тона; дължина 16.7, ширина 3.3, газене 1.3 метра; скоростъ 40 мили; обслуга 5 души и въоръжение: 2 картечници и 2—450 мм. торпедни трѣби. К.

Сведения за чуждите флоти.

Америка

— Гласуваният бюджет на флота за 1936/37 година възлиза на 551,308,399 долара, отъ които за постройка на нови кораби сж предвидени 173 милиона, които съ прибавка на сумитъ отъ специалнитъ и др. фондове, ще бждатъ увеличени на 243 милиона. Тая сума е предназначена за довършване на намиращитъ се въ постройка 14 голъми бойни кораби.

Бюджета на бръговата охрана възлиза на 24,826,070 долара.

— За бръговата охрана сж положени въ постройка: 15 стражни кораба, различна голъмина; 8 пристанищни; 29 бързоходни катери 7 катери за спасяване на водосамолети и 21 различни кораба. Броятъ на водосамолетитъ отъ бръговата охрана е увеличенъ съ 40.

— Въ края на януари е спусната на вода канонерката „Еге“ имаща следнитъ данни: дължина 116'60 м. широчина 10'5 и газене 3'9 м., водоизмѣстване 2,000 тона, скоростъ 20 мили, въоръжение: 4—152 мм. орждия, 4 картечници, и 1 водосамолетъ; обслуга: 11 офицера и 190 долни чина.

Презъ 1935 год. началническия съставъ на американския флотъ се състоялъ отъ следнитъ чинове:

Морски офицери	7,527.
Корабни лѣкари	831.
Зжболѣкари	188.
Продоволствени (интендантски) офицери	520.
Свещенници	79.
Корабостроители	331.
Палубни офиц. (кондуктори)	1461.

Всичко души 10937

Началническия личенъ съставъ на бръговата охрана се състои отъ 987 офицери и 714 кондуктора.

Англия.

— По настоящемъ въ общия съставъ на бойнитъ сили се намиратъ следнитъ остарѣли кораби, имащи дългогодишна служба и подлежащи на замѣна съ нови:

Отъ 11 линейни кораби	9 стари.
Отъ 34 кръстосвача	8 "
Отъ 75 изтрѣбитела	25 "
Отъ 45 подводника	15 "

— Презъ миналата 1935 год. сж били построени следнитъ 26 бойни кораби:

4 кръстосвача: „Arethusa“ (5,200 тона), „Ajax“ (7,000 тона), „Sydney“ (7,000 тона) и „Galatea“ (5,200 тона); 9 изтрѣбитела типъ „F“ съ водоизмѣстване по 1375 тона; 4 подводника; 8 канонерки и 1 корабъ-матка за изтрѣбители „Woolwich“ съ водоизмѣстване 10,600 тона.

— Предвидено е презъ настоя-

щата 1936 год. да бжде довършена постройката на нови 31 кораба: 3 кръстосвача: „Amphion“ (7,000 т.), „Apollo“ (7,000 т.), „Penelope“ (5,200 т.) 18 изтрѣбитела типъ „G“ и „H“ съ водоизмѣстване по 1350 тона, 3 подводника, 6 канонерки и 1 измѣрвателенъ корабъ.

На 23. януари н. г. е спуснатъ на вода кръстосвачъ „Newcastle“. Има следнитъ данни: дължина 177 и широчина 18'8 метра; водоизмѣстване 9,000 тона; машини съ мощностъ 96,000 конски сили; скоростъ 32 мили и въоръжение: 12—152 мм., 8—120 мм. противосамолетни орждия, 22 картечници и 8 торпедни тржби. Дванайсеттѣхъ 152 мм. орждия сж помѣстени по 3 въ 4 артилерийски кули. Кръстосвача струва 1,900,000 лири стерлинги. Отъ сжщиятъ типъ по настоящемъ се намиратъ въ постройката още: „Southampton“, „Sheffield“, „Glasgow“, „Birmingham“, „Liverpool“, „Manchester“ и „Gloucester“, имена на отличилитъ се въ Свѣтовната война кръстосвачи.

— На 25 февруари е спуснатъ на вода подводния минозаградителъ „Grampus“ имащъ следнитъ данни: дължина 89, широчина 9'6, и газене 4'1 метра; водоизмѣстване 1520 тона; скоростъ 15 (подъ водата 8'7) мили; въоръжение: едно 120 мм. орджие, 6 торпедни тржби и 120 заградни мини.

— Въ втората половина на януари, следъ 17 месечно основно подтѣгане и ремонтъ е влѣзълъ въ строя линейния кръстосвачъ „Repulse“ имащъ водоизмѣстване 33,000 тона. Престройката му е струвала 1,374,000 лири ст. Постройката на кръстосвача завършена презъ януари 1916 година е възлизала на 2,800,000 лири стерлинги.

Италия.

— Бюджета на флота за 1936/37 год. възлиза на 1,609,891,000 лири, съ едно увеличение отъ миналогодишниятъ бюджетъ съ 305 милиона лири.

За постройката на нови кораби сж предвидени 414 милиона лири.

— На 7 януари е спуснатъ на вода изтрѣбителъ „Елимене“ имащъ водоизмѣстване 615 тона, мощностъ на машинитъ 19,000 конски сили, скоростъ 34 мили, 3—100 мм. орждия и 4 торпедни тржби.

— На 8 януари сж влѣзали въ строя изтрѣбителъ „Слика“ и подводния кръстосвачъ „Джузепе Финци“, 1322 тоненъ, развиващъ скоростъ 20 (подъ водата 8'5) мили. Въоръженъ е съ 2—120 мм. орждия и 8 торпедни тржби. При пробнитъ си потапяния е достигналъ дълбочина надъ 110 метра.

Русия.

Военниятъ бюджетъ на Съветска Русия за 1936 година възлиза на 14'8 милиарда рубли или 44'4 милиарда французски франка (1 рубла—3 франка), а обрънатъ на наши левове—на грамадната сума 243 милиарда и 756 милиона. Относно разпредѣлението на бюджета за нуждитъ на войската, въздушнитъ сили и флота липсватъ сведения. Предполага се, че за постройката на нови кораби сж предвидени значителни суми.

— корабостроителницитъ сж пристѣпили къмъ усилениятъ строежъ на голъми бойни единици.

Относно числото на подводницитъ се знаятъ твърде малко сведения. Тѣхниятъ брой надминава 96.

Къмъ 1 януари 1936 год. рускиятъ флотъ има следния съставъ:

Въ Источно (Балтийско) море.

Линейни кораби	2
Кръстосвачи (стари)	1
Изтрѣбители	8
Торпедоносци типъ „С“	3
Подводници	40
Минозаградители	2
Миночистачи	16
Торпедни катери	60

Черно море.

Линейни кораби	1
Кръстосвачи	4
Изтрѣбители	5
Торпедоносци типъ „С“	2
Подводници(най-малко)	20
Минозаградители	1
Миночистачи	11
Торпедни катери(най-малко)	20

Северно Ледовито море.

Изтрѣбители	6
Торпедоносци типъ „С“	5
Подводници	6

Каспийско море.

Торпедоносци	3
Канонерки	4

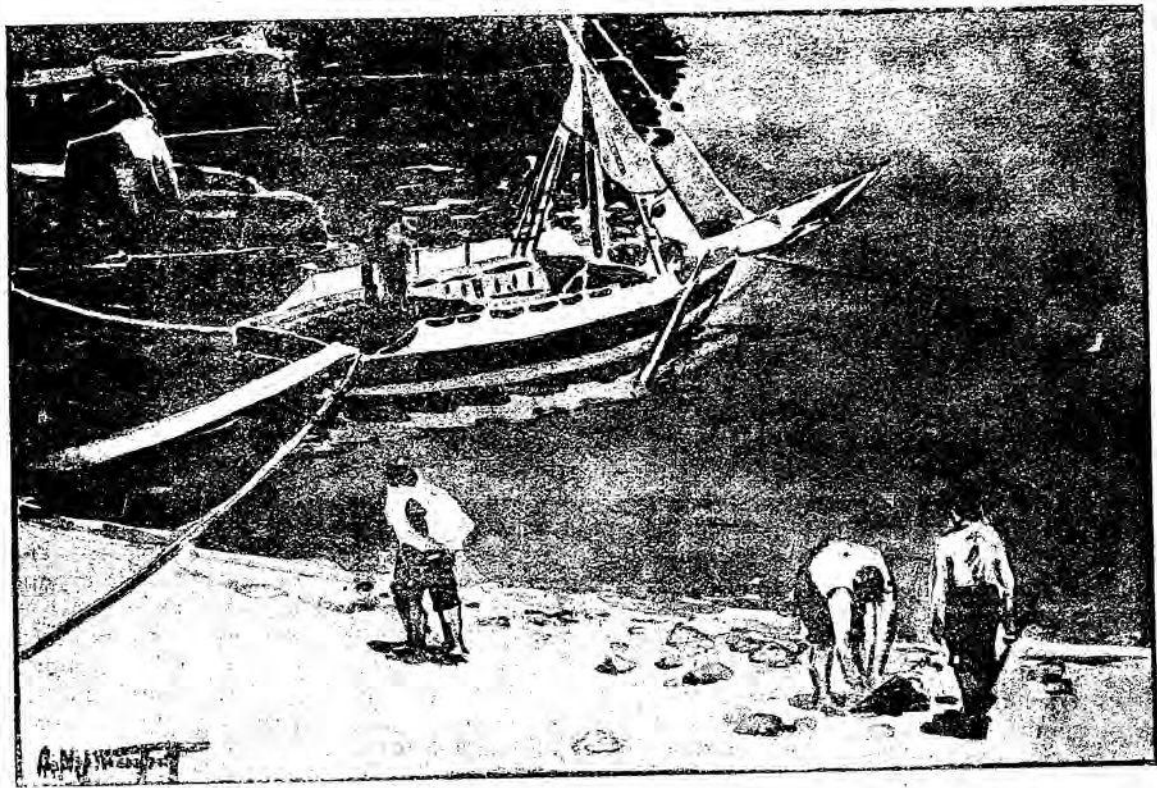
Далечния Изтокъ.

Подводници(най-малко)	30
Минозаградители	2
Миночистачи	?
Торпедни катери(най-малко)	30
Канонерки	6

Амурската флотилия се състои отъ 75 моторни лодки съ артилерийско въоръжение и 32 канонерки.

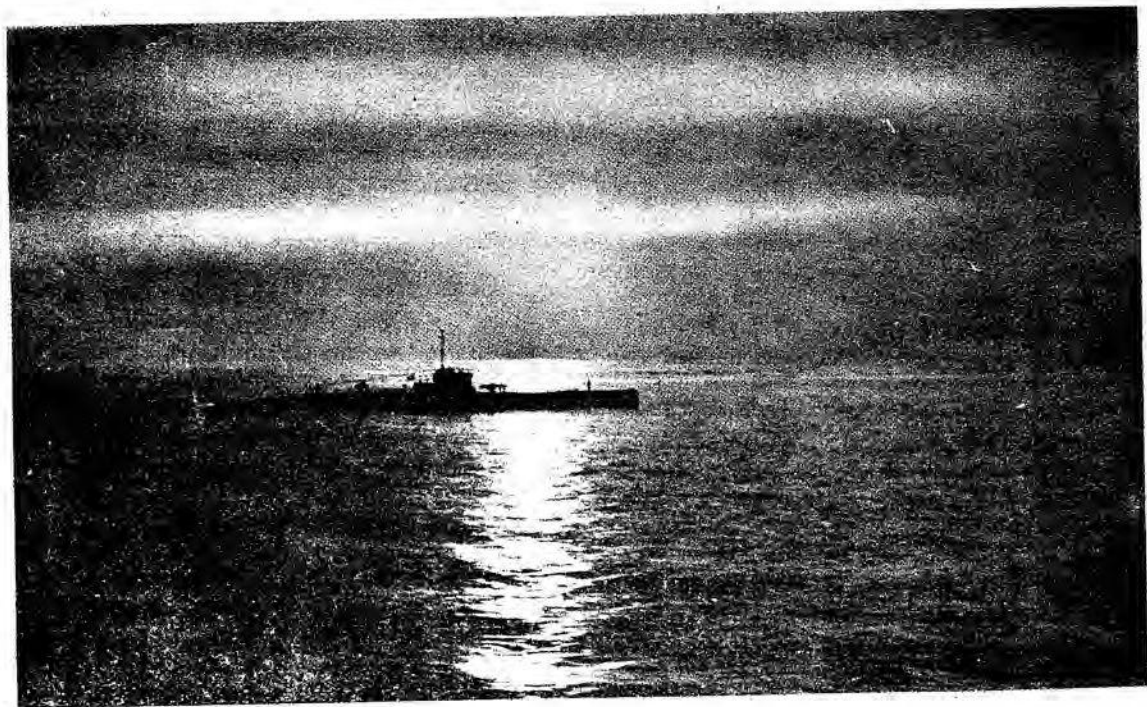
Сумиранъ руския флотъ разполага съ следнитъ бойни сили:

Линейни кораби	3
Кръстосвачи	5
Изтрѣбители	19
Торпедоносци типъ „С“	13
Подводници(най-малко)	96
Минозаградители	5
Миночистачи	27
Канонерки	10
Торпедни катери (най-малко)	110

Морски работници.

Рисуна отъ Ал. Мутафовъ.

На стража въ тиха лунна нощъ.